

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Virovitica, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	14
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	15
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	22
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	24
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/18-10/79
URBROJ: 613-12-19-53

Virovitica, 12. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA
NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE
SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 19. studenoga 2018. do 12. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) na području Županije u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje te nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomske i financijske učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti lokalnih jedinica u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- imaju li lokalne jedinice cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- jesu li lokalne jedinice normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravljaju li i raspolažu lokalne jedinice nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- jesu li lokalne jedinice uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost o obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom o ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima o podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su usklađeni o u zemljišnim knjigama i katastru je upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima o u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, lokalna jedinica poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o utvrđen je način upravljanja i raspolaganja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o donesen je godišnji plan upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o nogometni stadioni i igrališta su registrirani za domaća i međunarodna nogometna natjecanja

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta su privedeni svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu o lokalna jedinica ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) o postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima o rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski o vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mjere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka o unutarnjim revizijama su obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o unutarnja revizija je dala preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o lokalna jedinica je postupila po preporukama unutarnje revizije.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako lokalne jedinice imaju cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako su normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravljaju i raspolažu pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnim uređenjem upravljanja i raspolaganja, upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranjem sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak), koji je stupio na snagu u lipnju 2006., (dalje u tekstu: Zakon) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje, osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima, za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju financijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. su za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena znatna javna (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kn), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odazvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet. Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Na području Županije registrirano je 3 794 sportaša (seniori, mlađe dobne kategorije, veterani) u 58 nogometnih klubova.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Nogometne stadione i igrališta na svom području imaju sve lokalne jedinice u Županiji (16 lokalnih jedinica).

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama
	1	2	3	4
1.	Grad Orahovica	Orahovica	Orahovica	Grad Orahovica
2.		Park	Dolci	Grad Orahovica i Republika Hrvatska
3.	Grad Slatina	Antuna Tone Butorca	Slatina	Grad Slatina
4.		Bakić	Bakić	Grad Slatina
5.		Ivica Filković-Perica Sabo	Kozice	Grad Slatina
6.		Medinci	Medinci	Grad Slatina
7.		Gornji Miholjac	Gornji Miholjac	Grad Slatina
8.		Novi Senkovac	Novi Senkovac	Grad Slatina
9.		Bereg	Sladojevci	Grad Slatina
10.	Grad Virovitica	Vegeška	Virovitica	Grad Virovitica
11.		Milanovac	Milanovac	Grad Virovitica
12.		Podgorje	Podgorje	Grad Virovitica
13.		Sveti Đurađ	Sveti Đurađ	Grad Virovitica i Republika Hrvatska
14.		Nenad Grubić	Korija	Grad Virovitica
15.	Lanište	Rezovac	Grad Virovitica	
16.	Općina Crnac	Crnac	Crnac	Nogometni klub Crnac
17.		Veliki Rastovac	Veliki Rastovac	Nogometni klub Munja
18.	Općina Čačinci	ŠRC Mladost	Čačinci	Nogometni klub Mladost
19.	Općina Čađavica	Čađavica	Čađavica	Općina Čađavica
20.		Noskovci	Noskovci	Općina Čađavica
21.		Čađavački Lug	Čađavački Lug	Republika Hrvatska
22.	Općina Gradina	SRC Gradina	Gradina	Općina Gradina
23.		Agrimex arena	Detkovac	Općina Gradina
24.		Topolje	Brezovica	Općina Gradina
25.		Lug Gradinski	Lug Gradinski	Općina Gradina i Republika Hrvatska
26.		Berek	Bačevac	Republika Hrvatska
27.		Žlebina	Žlebina	Republika Hrvatska
28.		Staro selo	Rušani	Republika Hrvatska
29.	Općina Lukač	Lukač	Lukač	Općina Lukač
	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		

Redni broj		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama
	1	2	3	4
30.	Općina Lukač	Jelav	Turanovac	Općina Lukač
31.		Iđirot	Dugo Selo Lukačko	Općina Lukač
32.		Školski vrt	Gornje Bazje	Općina Lukač
33.		Đol	Terezino Polje	Općina Lukač
34.		Brezik	Brezik	Republika Hrvatska
35.		Veliko Polje	Veliko Polje	Republika Hrvatska i vjerska zajednica
36.		Kapela Dvor	Kapela Dvor	Republika Hrvatska
37.		Općina Mikleuš	Mikleuš	Mikleuš
38.	Park mladosti		Četekovac	Općina Mikleuš
39.	Borik		Borik	Republika Hrvatska
40.	Općina Nova Bukovica	Nova Bukovica	Nova Bukovica	Općina Nova Bukovica
41.		Miljevci	Miljevci	Općina Nova Bukovica, Republika Hrvatska i fizičke osobe
42.	Općina Pitomača	Pitomača	Pitomača	Općina Pitomača
43.		Dinjevac	Dinjevac	Općina Pitomača
44.		Grabrovnica	Grabrovnica	Općina Pitomača
45.		Otrovanec	Otrovanec	Općina Pitomača
46.		Velika Črešnjevica	Velika Črešnjevica	Općina Pitomača i fizičke osobe
47.		Kladare	Kladare	Osnovna škola Petra Preradovića, Pitomača
48.		Sedlarica	Sedlarica	fizičke osobe
49.		Stari Gradac	Stari Gradac	Republika Hrvatska
50.		SRC Stjepan Sulimanec	Turnašica	Republika Hrvatska
51.		Općina Sopje	SC Luka	Sopje
52.	Mirko Adžić		Grabić	Općina Sopje
53.	Kapinci		Kapinci	Općina Sopje
54.	Lenišće		Vaška	Općina Sopje
55.	Nova Šarovka		Nova Šarovka	Općina Sopje i Republika Hrvatska
56.	Josipovo		Josipovo	Republika Hrvatska
57.	Ledine		Novaki	Agroland d.o.o., Suhopolje
58.	Općina Suhopolje	Park	Suhopolje	Općina Suhopolje
59.		Borova	Borova	Općina Suhopolje
60.		Stanica	Cabuna	Općina Suhopolje
61.		Stojakuša	Orešac	Općina Suhopolje
62.		Čošak	Jugovo Polje	Općina Suhopolje
63.		Mala Trapinska	Mala Trapinska	Općina Suhopolje
64.		Pčelić	Pčelić	Republika Hrvatska
65.		Zvonimirovo	Zvonimirovo	Republika Hrvatska
66.		Naudovac	Naudovac	Republika Hrvatska
67.		Općina Špišić Bukovica	Okrugljača	Okrugljača
68.	Berek		Bušetina	Općina Špišić Bukovica
69.	Srakovac		Špišić Bukovica	Općina Špišić Bukovica
70.	Park mladosti		Vukosavljevica	Općina Špišić Bukovica
	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		

Redni broj		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama
	1	2	3	4
71.	Općina Voćin	SC Zuza-Angel	Ćeralije	Republika Hrvatska
72.		Livadak	Voćin	Općina Voćin
73.	Općina Zdenci	Jelsin	Zdenci	Općina Zdenci
74.		Duga Međa	Duga Međa	Općina Zdenci
75.		Bankovci	Bankovci	Poljoprivredna zadruga Zdenci
76.		Slavonske Bare	Slavonske Bare	fizičke osobe
77.		Kutovi	Kutovi	Republika Hrvatska i fizička osoba
78.		Zokov Gaj	Zokov Gaj	Republika Hrvatska
79.		Obradovci	Obradovci	Republika Hrvatska
80.		Donje Predrijevo	Donje Predrijevo	Republika Hrvatska

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljišnih knjiga i katastarskih podataka (<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

Prema podacima iz zemljišnih knjiga i podacima lokalnih jedinica, na području Županije je koncem 2018. bilo 80 nogometnih stadiona i igrališta, od čega su 47 stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica, šest igrališta u suvlasništvu lokalnih jedinica, Republike Hrvatske te fizičkih osoba, a 27 stadiona i igrališta nisu u vlasništvu lokalnih jedinica. Stadioni i igrališta, koji nisu u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica, u vlasništvu su Republike Hrvatske (17 stadiona i igrališta), nogometnih klubova (tri igrališta), pravnih osoba (tri igrališta), fizičkih osoba (dva igrališta), jedno igralište je u suvlasništvu Republike Hrvatske i fizičke osobe te jedno u suvlasništvu Republike Hrvatske i vjerske zajednice.

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu.

Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18, do lipnja 2018. na snazi je bio Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17)), nekretnine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, temeljem istog Zakona upisati će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva. Postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva uređen je Odlukom o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova, koju je u srpnju 2018. donio ministar državne imovine.

Od šest nogometnih igrališta, koja su u suvlasništvu lokalnih jedinica (gradovi Orahovica i Virovitica te općine Gradina, Nova Bukovica, Pitomača i Sopje), Republike Hrvatske i fizičkih osoba, za dva igrališta su pokrenuti postupci rješavanja imovinsko pravnih odnosa. Za igrališta Park, Dolci (Grad Orahovica), Sveti Đurađ (Grad Virovitica) i Nova Šarovka (Općina Sopje), koja su u suvlasništvu s Republikom Hrvatskom, nisu pokrenuti postupci rješavanja imovinsko pravnih odnosa.

Od 17 stadiona i igrališta, koji su u vlasništvu Republike Hrvatske, lokalne jedinice su za šest stadiona i igrališta pokrenule postupke rješavanja imovinsko pravnih odnosa, a za 12 nisu (nogometno igralište Staro selo, Rušani u Općini Gradina, igrališta Brezik i Kapela Dvor u Općini Lukač, igrališta Stari Gradac i SRC Stjepan Sulimanec, Turnašica u Općini Pitomača, igrališta Naudovac, Pčelić i Zvonimirovo u Općini Suhopolje te igrališta Donje Predrijevo, Obradovci i Zokov Gaj u Općini Zdenci).

Za dvije zemljišne čestice u vlasništvu Republike Hrvatske, dio nogometnog igrališta Veliko Polje u Općini Lukač i igrališta Kutovi u Općini Zdenci, općine nisu pokrenule postupke rješavanja imovinsko pravnih odnosa.

Za rješavanje imovinskopravnih odnosa, lokalne jedinice upućivale su zahtjeve za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu i zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva Ministarstvu državne imovine. Postupci rješavanja imovinskopravnih odnosa su u tijeku.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima Orahovici i Virovitici te općinama Gradina, Lukač, Pitomača, Sopje, Suhopolje i Zdenci, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, za igrališta koja nisu u vlasništvu lokalnih jedinica, poduzeti aktivnosti radi rješavanja imovinskopravnih odnosa te upisa vlasništva, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Slika 1: Nogometno igralište Pitomača u Pitomači

Izvor: Državni ured za reviziju

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, iskazani u analitičkim knjigovodstvima lokalnih jedinica koncem 2017.

Tablica broj 3

Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2017.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5
1.	Grad Orahovica	Orahovica	1.213.620,00	94.056,00	1.119.564,00
2.		Park	87.609,00	6.227,00	81.382,00
3.	Grad Slatina	Antuna Tone Butorca	1.166.541,00	117.623,00	1.048.917,00
4.		Bakić	39.211,00	0,00	39.211,00
5.		Ivica Filković-Perica Sabo	17.757,00	0,00	17.757,00
6.		Medinci	29.529,00	0,00	29.529,00
7.		Gornji Miholjac	24.001,00	0,00	24.001,00
8.		Novi Senkovac	21.876,00	0,00	21.876,00
9.		Bereg	27.080,00	0,00	27.080,00
10.	Općina Čađavica	Čađavica	123.901,00	0,00	123.901,00
11.		Noskovci	14.002,00	0,00	14.002,00
12.	Općina Gradina	SRC Gradina	2.756,00	0,00	2.756,00
13.		Topolje	2.537,00	0,00	2.537,00
14.		Lug Gradinski	18.595,00	0,00	18.595,00
15.	Općina Lukač	Jelav	414.948,00	5.187,00	409.761,00
16.		Iđirov	1.706.287,00	86.798,00	1.619.489,00
17.	Općina Mikleuš	Mikleuš	288.323,00	0,00	288.323,00
18.		Park mladosti	393.722,00	0,00	393.722,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5
19.	Općina Nova Bukovica	Nova Bukovica	523.333,00	49.991,00	473.342,00
20.		Miljevci	334.542,00	32.318,00	302.224,00
21.	Općina Pitomača	Pitomača	465.745,00	0,00	465.745,00
22.		Dinjevac	-	-	-
23.		Grabrovnica	77.393,00	0,00	77.393,00
24.		Otrovanec	-	-	-
25.		Velika Črešnjevica	-	-	-
26.	Općina Sopje	SC Luka	63.235,00	0,00	63.235,00
27.		Mirko Adžić	30.535,00	0,00	30.535,00
28.		Kapinci	-	-	-
29.		Lenišće	18.828,00	0,00	18.828,00
30.		Nova Šarovka	-	-	-
31.	Općina Suhopolje	Park	500.000,00	0,00	500.000,00
32.		Stanica	200.425,00	0,00	200.425,00
33.		Čošak	238.244,00	0,00	238.244,00
34.		Mala Trapinska	-	-	-
35.	Općina Voćin	Livadak	-	-	-
36.	Općina Zdenci	Jelsin	1,00	0,00	1,00
37.		Duga Međa	1,00	0,00	1,00
Ukupno			8.044.577,00	392.200,00	7.652.376,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

Prema podacima lokalnih jedinica koncem 2017., od 37 nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama evidentirane su vrijednosti 28 stadiona i igrališta. Dva igrališta su evidentirana pojedinačno u vrijednosti 1,00 kn, a nogometna igrališta Dinjevac, Otrovanec i Velika Črešnjevica u Općini Pitomača, igrališta Nova Šarovka i Kapinci u Općini Sopje, igralište Mala Trapinska u Općini Suhopolje i Livadak u Općini Voćin koncem 2017. nisu bila evidentirana u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama.

Za 26 nogometnih stadiona i igrališta, podaci u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama evidentirani su na temelju procjena vrijednosti zemljišta, a za nogometni stadion Antuna Tone Butorca (Grad Slatina) i igralište Iđirot, Dugo Selo Lukačko (Općina Lukač) podaci su evidentirani na temelju procjena vrijednosti zemljišta i ulaganja u građevinske objekte. Za sedam nogometnih stadiona i igrališta evidentirane su vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta te sportskih objekata zajedno te su iskazane otpisane vrijednosti. Nabavne vrijednosti za 21 nogometno igralište odnose se na procijenjenu vrijednost zemljišta na kojem se igralište nalazi, a koja se ne otpisuje.

Godišnjim popisima imovine lokalnih jedinica koncem 2017. obuhvaćeno je 27 nogometnih stadiona i igrališta, dok deset nogometnih igrališta nije popisano (nogometna igrališta Pitomača, Dinjevac, Grabrovnica, Otrovanec i Velika Črešnjevica u Općini Pitomača, igrališta Kapinci i Nova Šarovka u Općini Sopje, Mala Trapinska u Općini Suhopolje, Livadak u Općini Voćin te igralište Duga Međa u Općini Zdenci). Stanje nogometnih stadiona i igrališta u glavnoj knjizi usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.

Tijekom 2018. Grad Virovitica te općine Gradina, Lukač, Suhopolje i Špišić Bukovica riješile su imovinsko pravne odnose za 16 nogometnih igrališta i upisale vlasništvo nad igralištima te ih evidentirale u poslovnim knjigama.

Prema podacima lokalnih jedinica koncem 2018., od 53 nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama evidentirane su vrijednosti 37 stadiona i igrališta.

Devet igrališta je evidentirano pojedinačno u vrijednosti 1,00 kn, a nogometna igrališta Dinjevac, Otrovanec i Velika Črešnjevica u Općini Pitomača, Kapinci u Općini Sopje te igrališta Borova, Stojakuša i Mala Trapinska u Općini Suhopolje koncem 2018. nisu evidentirana u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama.

Za 36 nogometnih stadiona i igrališta podaci u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama evidentirani su na temelju procjene vrijednosti zemljišta, a za nogometni stadion Antuna Tone Butorca, Slatina podaci su evidentirani na temelju procjene vrijednosti zemljišta i ulaganja u građevinske objekte. Za šest nogometnih stadiona i igrališta evidentirane su vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta te sportskih objekata zajedno te su iskazane otpisane vrijednosti. Nabavne vrijednosti za 31 nogometno igralište odnose se na procijenjenu vrijednost zemljišta na kojem se igralište nalazi, a koja se ne otpisuje.

Godišnjim popisima imovine lokalnih jedinica koncem 2018. obuhvaćeno je 47 nogometnih stadiona i igrališta, dok šest nogometnih igrališta nije bilo popisano (igrališta Dinjevac, Otrovanec i Velika Črešnjevica u Općini Pitomača, Kapinci u Općini Sopje, Mala Trapinska u Općini Suhopolje te igralište Duga Međa u Općini Zdenci). Stanje nogometnih stadiona i igrališta u glavnoj knjizi usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže općinama Pitomača, Sopje i Suhopolje voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te, navedenim općinama i Općini Zdenci, nalaže, na kraju svake poslovne godine popisati nogometna igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Slika 2: Nogometni stadion Park u Suhopolju

Izvor: Državni ured za reviziju

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine.

Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska. U Strategiji upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13) je navedeno da je u upravljanju i raspolaganju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja u vezi sa Središnjim registrom državne imovine.

Općine Gradina, Sopje, Suhopolje i Voćin nisu ustrojile registre imovine, a imaju 16 nogometnih stadiona i igrališta u svom vlasništvu ili suvlasništvu. Prema podacima lokalnih jedinica, 36 nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu su upisana u registre imovine lokalnih jedinica, a nogometno igralište Velika Črešnjevica u Općini Pitomača nije upisano u registar imovine Općine Pitomača. Registri imovine općina Čađavica, Pitomača i Zdenci ne sadrže sve podatke propisane odredbom Uredbe o registru državne imovine.

Državni ured za reviziju predlaže općinama Gradina, Sopje, Suhopolje i Voćin ustrojiti registre imovine, Općini Pitomača nogometno igralište Velika Črešnjevica upisati u registar imovine te općinama Čađavica, Pitomača i Zdenci u registru navesti podatke propisane odredbom Uredbe o registru državne imovine. Predlaže se registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga.

Slika 3: Nogometno igralište Velika Črešnjevica u Općini Pitomača

Izvor: Državni ured za reviziju

Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Način, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje mogu se utvrditi unutarnjim aktima.

Grad Virovitica je donio Plan upravljanja i korištenja prostora za potrebe nogometnih klubova. Navedenim Planom je utvrđeno da nogometni klubovi s područja Grada Virovitice, za potrebe nogometa, koriste prostore u mjesnim domovima i nogometna igrališta uz navedene prostore (pet nogometnih igrališta). S pet nogometnih klubova zaključeni su ugovori kojima su prostori u mjesnim domovima dani na korištenje uz mjesečne naknade od 2,81 kn do 9,38 kn te nogometna igrališta bez naknade na rok pet godina. Grad Virovitica je s Nogometnim klubom Virovitica zaključio ugovor o upravljanju javnim sportskim građevinama sportskog objekta Vegeška na rok deset godina bez naknade. Nogometnom klubu je dao na upravljanje nogometno igralište i građevine vezane uz obavljanje sportske djelatnosti, utvrdio poslove i troškove upravljanja te način financiranja troškova upravljanja, praćenja upravljanja i nadzora nad upravljanjem. Nogometni klub Virovitica sastavlja godišnja izvješća o upravljanju i dostavlja ih Gradu Virovitica na usvajanje.

Općine Čađavica, Lukač, Nova Bukovica, Sopje i Voćin donijele su odluke o načinu upravljanja i korištenja sportskih građevina u njihovom vlasništvu. Odlukama je utvrđeno da se javne sportske građevine u vlasništvu općina koriste za zadovoljavanje javnih potreba u sportu. Poslovi upravljanja sportskim građevinama, između ostalog, obuhvaćaju redovito tekuće i investicijsko održavanje sportske građevine te kontrolu korištenja sportske građevine u skladu sa zaključenim ugovorima. Nadalje, odlukama je utvrđeno da se načini i uvjeti upravljanja sportskim građevinama utvrđuju ugovorom o upravljanju i korištenju sportske građevine te da se sportske građevine daju na korištenje sportskim udrugama bez naknade. Korisnici sportske građevine obvezni su podmiriti troškove električne energije i vode, komunalnih usluga, administrativnih i knjigovodstvenih poslova, premija osiguranja te redovitog održavanja kojima se sportska građevina održava u funkcionalnom stanju. Navedene općine su, na temelju donesenih odluka, s nogometnim klubovima zaključile ugovore o korištenju nogometnih igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu bez naknade.

Šest lokalnih jedinica na području Županije nije donijelo akte o načinu upravljanja nogometnim stadionima i igralištima, već su korištenje stadiona i igrališta uredile na temelju zaključenih ugovora i odluke o davanju na korištenje igrališta. Grad Orahovica te općine Gradina, Mikleuš i Pitomača su s nogometnim klubovima, koji djeluju u naseljima na kojima se igrališta nalaze, zaključile ugovore o korištenju nogometnih igrališta. Grad Slatina je nogometni stadion Antuna Tone Butorca na temelju ugovora, dao na korištenje Udruzi škole nogometa čiji polaznici su registrirani i natječu se za Nogometni klub Slatina. Nogometni klub Slatina, na temelju odluke Udruge škole nogometa, koristi navedeni stadion za treniranje i održavanje utakmica. Općina Zdenci je nogometno igralište Jelsin, Zdenci dala na korištenje Nogometnom klubu Sloga na temelju Odluke o dodjeli na korištenje nogometnog igrališta i svlačionice. Ugovoreno je korištenje sportskih građevina te nogometnih stadiona i igrališta za održavanje treninga i utakmica, način podmirivanja troškova električne energije i vode, rok korištenja, održavanje prostorija, stadiona i igrališta te uvjeti rješavanja sporova zbog neispunjenja obveza. Korištenje igrališta ugovoreno je bez naknade, osim za nogometni stadion Antuna Tone Butorca, Slatina.

Osim navedenog, gradovi Orahovica za nogometno igralište Park, Dolci i Slatina za igrališta Ivica Filković-Perica Sabo (Kozice), Bakić, Bereg (Sladojevci), Medinci i Gornji Miholjac te općina Pitomača za igrališta Grabrovnica, Dinjevac i Otrovanec, s nogometnim klubovima nisu zaključile ugovore o korištenju igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu.

Općine Suhopolje i Špišić Bukovica nisu s nogometnim klubovima, koji koriste nogometna igrališta u njihovom vlasništvu, zaključile ugovore niti su donijele akt kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu poduzimanja aktivnosti s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima Orahovica i Slatina te općinama Pitomača, Suhopolje i Špišić Bukovica, kod davanja nogometnih igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima, utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijske i županijske nogometne lige). Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu su utvrđeni infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta. Prema podacima lokalnih jedinica, 46 stadiona i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije registrirano je za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijsku i županijske nogometne lige).

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja nekretninama definirani su Zakonom o upravljanju državnom imovinom i Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. U Strategiji je navedeno da načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvitka, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanje ili promjena namjene državne imovine.

Raspologanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloga na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspologanje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Prema podacima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
1.	Grad Orahovica	Orahovica	NK Papuk	60	84	144
2.		Park	NK Došk	31	23	54
3.	Grad Slatina	Antuna Tone Butorca	NK Slatina	47	130	177
4.		Ivica Filković-Perica Sabo	NK Kozice	30	17	47
5.		Bakić	NK Mladost	28	16	44
6.		Bereg	NK Slavonija	34	18	52
7.		Medinci	NK Meljani	27	0	27
8.		Gornji Miholjac	NK Gornji Miholjac	13	12	25
9.	Grad Virovitica	Vegeška	ŽNK Virovitica	77	195	272
10.		Lanište	NK Rezovac	32	62	94
11.		Milanovac	NK Sokol	30	29	59
12.		Podgorje	NK Podgorje	53	38	91
13.		Sveti Đurađ	NK Sveti Đurađ	40	21	61
14.		Nenad Grubić	NK Omladinac	24	13	37
15.	Općina Čađavica	Čađavica	NK Mladost 1930	24	33	57
16.	Općina Gradina	SRC Gradina	ONK Gradina	55	26	81
17.		Topolje	ONK Stara Brezovica	33	10	43
18.		Agrimex arena	NK Slaven	22	2	24
19.	Općina Lukač	Jelav	NK Turanovac	22	16	38
20.		Lukač	HNK Lukač - 05	29	20	49
21.		Iđirot	NK Sloga	24	4	28
22.		Đol	NK Drava	39	12	51
23.		Školski vrt	NK Bratstvo	25	16	41

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6
24.	Općina Lukač	Školski vrt	SNK Dinamo	29	15	44
25.	Općina Mikleuš	Park mladosti	NK Dinamo	25	19	44
26.		Mikleuš	NK Mikleuš	47	20	67
27.	Općina Nova Bukovica	Nova Bukovica	NK Zrinski	33	23	56
28.		Miljevci	NK Mladost	52	14	66
29.	Općina Pitomača	Pitomača	NK Pitomača	58	118	176
30.		Grabrovnica	NK Croatia	27	25	52
31.		Dinjevac	NK Podravec	29	0	29
32.		Otrovanec	NK Otrovanec	22	4	26
33.	Općina Sopje	SC Luka	NK Podravec	24	26	50
34.		Nova Šarovka	NK Standard	52	17	69
35.		Mirko Adžić	NK Grabić	36	1	37
36.		Lenišće	NK Vaška	26	3	29
37.	Općina Suhopolje	Borova	NK Borova	26	15	41
38.		Stanica	NK Tehničar	28	18	46
39.		Čošak	NK Plavi	20	24	44
40.		Stojakuša	NK Orešac	22	4	26
41.		Park	NK Suhopolje	56	103	159
42.	Općina Špišić Bukovica	Berek	NK Bušetina 1947	26	22	48
43.		Srakovac	NK Bilogora 1947	30	38	68
44.		Okrugljača	NK Graničar	31	19	50
45.		Park mladosti	HNK Mladost	28	23	51
46.	Općina Voćin	Livadak	NK Voćin	37	94	131
47.			NK Čeralije	49	15	64
48.	Općina Zdenci	Jelsin	NK Sloga	28	43	71
Ukupno				1 640	1 500	3 140

Izvor podataka: lokalne jedinice i nogometni klubovi

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu i suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018. koristi 3 140 sportaša organiziranih u 48 nogometnih klubova, od čega se 1 640 sportaša odnosi na seniore, a 1 500 sportaša na mlađe dobne kategorije. Koriste se za treniranje i sportsku obuku te za međuzupanijska i županijska nogometna natjecanja.

Nogometno igralište Školski vrt, Gornje Bazje koriste dva nogometna kluba jer je nogometno igralište Kapela Dvor u vlasništvu Republike Hrvatske i ne koristi se za obavljanje sportske djelatnosti. Nogometno igralište Livadak, Voćin koriste dva nogometna kluba jer su radovi na izgradnji stadiona SC Zuza-Angel, Čeralije u tijeku. Zemljište na kojem se nalazi nogometni stadion u Čeralijama je u vlasništvu Republike Hrvatske.

Nogometna igrališta Lug Gradinski (Općina Gradina), Kapinci (Općina Sopje), Mala Trapinska (Općina Suhopolje) i Duga Međa (Općina Zdenci) ne koriste se za treniranje i natjecanja jer u naseljima gdje se nalaze nema nogometnih klubova, a nogometna igrališta Novi Senkovac (Grad Slatina), Noskovci (Općina Čađavica) i Velika Črešnjevica (Općina Pitomača) jer su nogometni klubovi prestali s radom.

Školu nogometa, u okviru svoje djelatnosti, organizirali su Nogometni klub Papuk, Nogometni klub Virovitica i Nogometni klub Pitomača u kojima je koncem 2018. bilo 547 polaznika. Na području Grada Slatine osnovana je Udruga škole nogometa koja organizira treninge sa stručnim trenerima prema planu i programu rada, a polaznici su registrirani i natječu se za Nogometni klub Slatina. Koncem 2018. u Udruzi škole nogometa bilo je 129 polaznika.

Za nogometne klubove Papuk Orahovica, Virovitica, Podgorje, Gradina, Mikleuš, Mladost Nova Bukovica, Pitomača, Standard Nova Šarovka i Suhopolje, osim seniora i mlađih dobnih kategorija, natječu se i sportaši veterani kojih je koncem 2018. bilo 231.

Nogometni klubovi s područja općina Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Pitomača i Sopje koriste deset nogometnih igrališta, koja nisu u vlasništvu navedenih lokalnih jedinica. Koncem 2018. koristilo ih je 423 sportaša (305 seniora, 118 sportaša mlađih dobnih kategorija).

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija (seniori, mlađe dobne kategorije, veterani) i polaznici škola nogometa, lokalne jedinice su davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima, ostvarile ciljeve koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mladeži, u nogomet.

Lokalne jedinice na području Županije, osim gradova Slatine i Virovitice, ne ostvaruju prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima. Prema obrazloženjima lokalnih jedinica, nogometna igrališta su bez naknade dana na korištenje nogometnim klubovima, kao udrugama građana koje su jedine operativno sposobne za obavljanje organiziranih aktivnosti na poticanju i promicanju nogometa te uključivanju građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom na području Županije. Grad Slatina je u 2017. i 2018. ostvario prihode od zakupa nogometnog stadiona Antuna Tone Butorca, Slatina u iznosu 1.200,00 kn na temelju ugovora o zakupu nogometnog stadiona i sportskog objekta, zaključenog s Udrugom škole nogometa iz Slatine. Ugovoreno je korištenje nekretnina isključivo za održavanje treninga i nogometnih utakmica. Ugovor je zaključen na rok deset godina uz godišnju zakupninu u iznosu 600,00 kn. Grad Virovitica je u 2017. i 2018. ostvario prihode od zakupa prostorija u objektima uz nogometna igrališta u iznosu 685,00 kn na temelju pet ugovora o zakupu poslovnih prostora zaključenih s nogometnim klubovima. Ugovori su zaključeni na rok pet godina uz mjesečne naknade od 2,81 kn do 9,38 kn.

Slika 4: Nogometno igralište Vegeška u Virovitici

Izvor: Državni ured za reviziju

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima lokalnih jedinica po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Grad Orahovica	2017.	7.359,00	88.372,00	95.731,00
		2018.	34.054,00	0,00	34.054,00
		Ukupno	41.413,00	88.372,00	129.785,00
2.	Grad Slatina	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
3.	Grad Virovitica	2017.	0,00	273.750,00	273.750,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	273.750,00	273.750,00
4.	Općina Čađavica	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
5.	Općina Gradina	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
6.	Općina Lukač	2017.	16.512,00	0,00	16.512,00
		2018.	40.612,00	227.616,00	268.228,00
		Ukupno	57.124,00	227.616,00	284.740,00
7.	Općina Mikleuš	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Održavanje i drugi rashodi poslovanja
8.	Općina Nova Bukovica	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	30.063,00	0,00	30.063,00
		Ukupno	30.063,00	0,00	30.063,00
9.	Općina Pitomača	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
10.	Općina Sopje	2017.	6.152,00	0,00	6.152,00
		2018.	18.439,00	123.650,00	142.089,00
		Ukupno	24.591,00	123.650,00	148.241,00
11.	Općina Suhopolje	2017.	41.017,00	18.242,00	59.259,00
		2018.	34.649,00	105.447,00	140.096,00
		Ukupno	75.666,00	123.689,00	199.355,00
12.	Općina Špišić Bukovica	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	270.718,00	270.718,00
		Ukupno	0,00	270.718,00	270.718,00
13.	Općina Voćin	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
14.	Općina Zdenci	2017.	2.929,00	0,00	2.929,00
		2018.	3.849,00	0,00	3.849,00
		Ukupno	6.778,00	0,00	6.778,00
Ukupno			235.635,00	1.107.795,00	1.343.430,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

U 2017. i 2018., rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ostvarili su gradovi Orahovica i Virovitica te općine Lukač, Nova Bukovica, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica i Zdenci. Grad Slatina te općine Čađavica, Gradina, Mikleuš, Pitomača i Voćin ne ostvaruju navedene rashode jer održavanje nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu provode nogometni klubovi.

Rashodi po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u iznosu 235.635,00 kn najvećim dijelom se odnose na nabavu smjese trave i gnojiva, goriva za košnju trave, materijala i usluga za obnovu ograda oko nogometnih igrališta i tribina, održavanje golova na igralištima, održavanje kosilica, obilježavanje i niveliranje igrališta te na troškove električne energije i vode nastale korištenjem nogometnih stadiona i igrališta te sportskih objekata. Navedeni rashodi podmiruju se na temelju troškovnika obavljenih poslova i računa dobavljača, u skladu s programima javnih potreba u sportu. Grad Orahovica je ostvario rashode za održavanje nogometnog igrališta Orahovica u iznosu 41.413,00 kn, a nogometno igralište Park, Dolci održava nogometni klub koji ga koristi. Rashodi Općine Lukač u iznosu 57.124,00 kn i Općine Nova Bukovica u iznosu 30.063,00 kn odnose se na održavanje svih nogometnih igrališta u njihovom vlasništvu. Općina Sopje je ostvarila rashode za održavanje nogometnih igrališta SC Luka, Sopje i Mirko Adžić, Grabić u iznosu 24.591,00 kn, a nogometna igrališta Lenišće, Vaška i Nova Šarovka održavaju nogometni klubovi koji ih koriste. Rashodi Općine Suhopolje u iznosu 75.666,00 kn odnose se na održavanje nogometnog stadiona Park te igrališta Borova, Stanica (Cabuna), Stojakuša (Orešac) i Čošak (Jugovo Polje). Općina Zdenci je ostvarila rashode za održavanje nogometnog igrališta Jelsin, Zdenci u iznosu 6.778,00 kn, a odnose se na podmirivanje troškova električne energije i vode nogometnog kluba koji ga koristi.

Rashode za kapitalna ulaganja u nogometne stadione i igrališta u 2017. i 2018. ostvarili su gradovi Orahovica u iznosu 88.372,00 kn i Virovitica u iznosu 273.500,00 kn te općine Lukač u iznosu 227.616,00 kn, Sopje u iznosu 123.650,00 kn, Suhopolje u iznosu 123.689,00 kn i Špišić Bukovica u iznosu 270.718,00 kn. Rashodi Grada Orahovice odnose se na postavljanje betonskih kocki uz sportski objekt i nogometno igralište Orahovica, a Grada Virovitice na nabavu, dostavu i montažu tribina s 92 sjedeća mjesta na nogometnom igralištu Vegeška. Općina Lukač je ostvarila rashode na nogometnom igralištu Školski vrt, Gornje Bazje, a odnose se na ugradnju sustava automatskog navodnjavanja, uređenje i opremanje tribina te nabavu kolica za označavanje nogometnog igrališta. Rashodi općina Sopje i Suhopolje odnose se na izgradnju i opremanje nogometnog igrališta SC Luka, Sopje, odnosno nogometnog stadiona Park. Općina Špišić Bukovica je ostvarila rashode za nabavu reflektora na sva četiri nogometna igrališta u njenom vlasništvu.

Općina Voćin je u 2017. ostvarila rashode za izgradnju, stručni nadzor nad izvođenjem radova i opremanje nogometnog stadiona SC Zuza-Angel, Čeralije u iznosu 328.983,00 kn. Zemljište na kojem je izgrađen nogometni stadion je u vlasništvu Republike Hrvatske, a Općina je u posjedovnom listu upisana kao nositelj prava građenja.

Slika 5: Nogometno igralište Školski vrt, Gornje Bazje u Općini Lukač

Izvor: Državni ured za reviziju

Prema prikupljenim podacima, lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, provode aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju troškove vode i električne energije, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu.

Međutim, ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta, broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene. Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama i buci do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže lokalnim jedinicama, osim općinama Crnac i Čačinci, analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti te načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica.

Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometa te doprinosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Prema podacima lokalnih jedinica, poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Lokalne jedinice na području Županije donijele su akte o upravljanju i raspolaganju vlastitom imovinom koje su primjenjivale i pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima te sportskim objektima u svom vlasništvu ili suvlasništvu.

Gradovi Orahovica, Slatina i Virovitica te općine Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Voćin i Zdenci su uredile načine raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima donošenjem akata i/ili zaključivanjem ugovora o korištenju s nogometnim klubovima, a općine Suhopolje i Špišić Bukovica nisu uredile načine raspolaganja i korištenja.

Grad Virovitica je, uz doneseni akt i zaključene ugovore za korištenje pet nogometnih igrališta, s nogometnim klubom zaključio i ugovor o upravljanju nogometnim igralištem Vegeška kojim je, između ostalog, uredio i nadzor nad upravljanjem i korištenjem te izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja. Nogometni klub, koji upravlja igralištem, sastavlja godišnja izvješća o upravljanju i dostavlja ih Gradu Virovitica na usvajanje. Lokalne jedinice, osim općina Suhopolje i Špišić Bukovica, su zaključivanjem ugovora s nogometnim klubovima utvrdile međusobna prava i obveze u vezi s upravljanjem i korištenjem, a ugovoreno je da se sportske građevine i nogometni stadioni i igrališta koriste za održavanje treninga i utakmica, utvrđen je način podmirivanja troškova električne energije i vode, rok korištenja, održavanje prostorija, stadiona i igrališta te uvjeti rješavanja sporova zbog neispunjenja obveza. Nogometni klubovi sastavljaju i dostavljaju lokalnim jedinicama godišnje izvještaje o radu klubova kojima izvještavaju o promjenama u tijelima upravljanja, kategorijama natjecanja, postignutim rezultatima, prikupljenim bodovima, članovima i trenerima klubova te obavljenim održavanjima na igralištima i objektima. Lokalne jedinice obavljale su kontrolu na licu mjesta kojima su provjeravale korištenje nogometnih stadiona i igrališta za održavanje treninga i utakmica te održavanje nogometnih terena o čemu su sastavljale zapisnike.

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), Grad Virovitica je obveznik uspostave unutarnje revizije. Prema očitovanju Grada Virovitice imovinsko pravni odnosi nad nogometnim igralištima riješeni su tijekom 2018. te unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2017. i 2018. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim igralištima.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Virovitici unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim igralištima.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspolože nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima. Revizijom je utvrđeno da nogometne stadione i igrališta imaju sve lokalne jedinice na području Virovitičko-podravske županije.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica na području Virovitičko-podravske županije **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te daje sljedeće naloge i preporuke:

- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske za igrališta koja nisu u vlasništvu lokalnih jedinica, poduzeti aktivnosti radi rješavanja imovinskopravnih odnosa te upisa vlasništva, prema Zakonu o upravljanju državnom imovinom (gradovi Orahovica i Virovitica te općine Gradina, Lukač, Pitomača, Sopje, Suhopolje i Zdenci)
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (općine Pitomača, Sopje i Suhopolje)
- popisati nogometne stadione i igrališta na kraju svake poslovne godine, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (općine Pitomača, Sopje, Suhopolje i Zdenci)
- ustrojiti registar imovine (općine Gradina, Sopje, Suhopolje i Voćin)
- upisati nogometno igralište u suvlasništvu lokalne jedinice u registar imovine (Općina Pitomača)
- u registru imovine navesti podatke propisane odredbama Uredbe o registru državne imovine; Registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga (općine Čađavica, Pitomača i Zdenci)

- kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprijeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta (gradovi Orahovica i Slatina te općine Pitomača, Suhopolje i Špišić Bukovica)
- analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti; Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti te načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica (gradovi Orahovica, Slatina i Virovitica te općine Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci)
- unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim igralištima (Grad Virovitica).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolagalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije te prihvatile naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti učinjeni te razloge zbog kojih su, pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima, potrebna određena poboljšanja.

Jedinice lokalne samouprave u očitovanju navode da će postupiti u skladu s danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju. Gradovi Orahovica i Virovitica navode da su postupci rješavanja imovinskopravnih odnosa nad nogometnim igralištima u suvlasništvu s Republikom Hrvatskom u tijeku. Općina Lukač, za nogometna igrališta Veliko Polje i Brezik, i Općina Suhopolje, za nogometna igrališta Mala Trapinska, Pčelić, Zvonimirovo i Naudovac, navode da se ne koriste za obavljanje javnih potreba u sportu. Nadalje, Općina Lukač za igralište Kapela Dvor navodi da je u vlasništvu Republike Hrvatske te da Virovitičko-podravska županija (nositelj prava građenja) gradi objekte u blizini navedenog igrališta u Projektu Kurija Janković. U vezi s rješavanjem imovinskopravnih odnosa nad nogometnim igralištima, Općine Gradina, Pitomača, Sopje i Zdenci navode da će postupiti prema preporukama Državnog ureda za reviziju. Općine Pitomača, Sopje i Suhopolje navode da će voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih igrališta te, spomenute općine i Općina Zdenci, navode da će popisati nogometne stadione i igrališta na kraju svake poslovne godine i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom. Općine Gradina, Sopje, Suhopolje i Voćin navode da će ustrojiti registar imovine. Općina Pitomača navodi da će nogometno igralište Velika Črešnjeвица upisati u registar imovine. Općine Čađavica, Pitomača i Zdenci navode da će u registru imovine navesti podatke propisane odredbama Uredbe o registru državne imovine, registar imovine programski povezati s drugim evidencijama te usklađivati podatke o nekretninama iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga. Grad Slatina te općine Pitomača, Suhopolje i Špišić Bukovica navode da će s nogometnim klubovima, koji koriste stadione i igrališta, utvrditi međusobna prava i obveze. Nadalje, Grad Orahovica navodi da je zaključivanje ugovora o davanju na korištenje i održavanje sportskih terena s pratećim objektima u Dolcima u tijeku te je izrađen prijedlog Pravilnika o korištenju i održavanju sportskih terena. Sve jedinice lokalne samouprave navode da će analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta, uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti te načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica. Grad Virovitica navodi da će godišnjim planom unutarne revizije za 2020. obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim igralištima.